

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Του Πρακτικού 19 / 2017 συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Αριθ. Απόφασης 188/ 2017

ΠΕΡΙΛΗΨΗ : Έγκριση υποβολής πρότασης στα πλαίσια υποβολής προτάσεων για την 1^η πρόσκληση του προγράμματος «Λεκάνη της Μεσογείου – ENI CBC MED 2014-2020».

Στην Κομοτηνή σήμερα **29 Νοεμβρίου 2017** ημέρα **Τετάρτη** και ώρα **18.30**, στην αίθουσα συνεδριάσεων «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ » της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης, παρουσία του Περιφερειάρχη Χρήστου Μέτιου, των Αντιπεριφερειάρχων: Πέτροβιτο Δημητρίου Π.Ε. Έβρου, Μαρκόπουλου Θεοδώρου Π.Ε. Καβάλας, Ζαγναφέρη Κωνσταντίνου Π.Ε. Ξάνθης, Τσαλικίδη Νικολάου Π.Ε. Ροδόπης, που κλήθηκαν νόμιμα σύμφωνα με το άρθρο 167 παρ. 4 του Ν. 3852/2010, συνήλθε σε δημόσια ειδική συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μετά από την **Δ. Δ. ΟΙΚ.7153 / 23 -11 -2017** έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του που επιδόθηκε σε κάθε Περιφερειακό Σύμβουλο, σύμφωνα με το άρθρο 167 παρ. 2 του Ν. 3852 /2010.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ :

1. Μποταΐτης Σωτήριος , Πρόεδρος του Π.Σ
2. Καβαρτζής Σταύρος, Αντιπρόεδρος του Π.Σ
3. Μεχμέτ Ούστα Χουσεΐν , Γραμματέας του Π.Σ

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Αντωνιάδης Κωνσταντίνος	22. Τσολάκης Σταύρος
2. Εξακουστός Κωνσταντίνος	23. Αραμπατζής Αθανάσιος
3. Τσιλιγγίρης Σπυρίδων	24. Καραλίδης Φώτιος
4. Δημούδη- Τζατζαίρη Ελένη	25. Γρανάς Αρχέλαος
5. Ευφραιμίδης Νικόλαος	26. Δαμιανίδης Παύλος
6. Βενετίδης Κωνσταντίνος	27. Τσαλδαρίδης Αναστάσιος
7. Τερτσούδης Χρήστος	28. Κοτζά Μουμίν Ριτβάν
8. Ιμπράμ Αχμέτ	29. Γαλάνης Βασίλειος
9. Γεωργιτσόπουλος Χρήστος	30. Ζιμπίδης Γεώργιος
10. Αμοιρίδης Μιχαήλ	31. Τουρτούρης Σπυρίδων
11. Ιωσηφίδης Αλέξανδρος	32. Λασκαρίδης Παντελής
12. Χατζηγκενέ Ιρφάν	33. Μαλτέζος Μενέλαος
13. Βουδούρης Ευάγγελος	34. Χατζηθεοδωρίδης Ηρακλής
14. Μπούτος Ιωάννης	35. Γκανιάτσου-Ελευθεριάδου Στυλιανή
15. Κινατζίδης Κωνσταντίνος	36. Κιτσόπουλος Χρήστος
16. Κατραντζή Μουσταφά	37. Ναθαναηλίδης Αναστάσιος
17. Μουσταφά Μετίν	38. Τρέλλης Χρήστος
18. Μουλταζά Ταρκάν Μουλταζά	39. Τραιφόρος Βασίλειος
19. Αλατζά-Παπαδοπούλου Κυριακούλα	40. Γεροστεργίου Αικατερίνη
20. Ιντζέ Μεμέτ Μπιρόλ	41. Μουμίν Οντέρ
21. Λιθηρόπουλος Χρήστος	

ΑΠΟΝΤΕΣ

1. Πατακάκης Ανάργυρος, Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Δράμας

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Ζάχαρη Ζηνοβία	5. Χειράκη Γεωργία
2. Γάκης Χρήστος	6. Παπαδόπουλος Σωτήριος
3. Μοσχοφίδου- Βλάχου Ελεονώρα	7. Βλαχογιάννης Ανέστης
4. Χουσέ Μουσταφά Ισμαήλ	

Παραβρέθηκε στη συνεδρίαση η Εκτελεστική Γραμματέας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κα Ζωή Κοσμίδου.

Χρέη υπηρεσιακής γραμματέως άσκησε η υπάλληλος της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κα Ελένη Κατσικούδη.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία διότι σε σύνολο 51 μελών ήταν παρόντα τα 42 μέλη, άρχισε η συζήτηση του θέματος της ημερήσιας διάταξης.

Προσήλθαν στην συνεδρίαση ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Τσιλιγγίρης Σπυρίδων και ο κ. Καβαρατζής Σταύρος, Αντιπρόεδρος του Π.Σ .

Αποχώρησαν πρόσκαιρα από την συνεδρίαση ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Βουδούρης Ευάγγελος και οριστικά ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Κοτζιά Μουμίν Ριτβάν.

Εισηγούμενος το θέμα της ημερήσιας διάταξης ο Δ/ντης της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιβάλλοντος και Υποδομών κ. Κωνσταντίνος Καλούδης, έθεσε υπόψη των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης το αριθμ. πρωτ: 166133/3060/ 23-11-2017 έγγραφο της Δ/νσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, το οποίο αναφέρει τα εξής :

Έχοντας υπόψη τον Νόμο 3852/2010, άρθρο 186, Κεφ. Α παρ. 11, περί «κοινοτικών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων», καθώς και την 24^η /2017 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στις 23/11/2017 σχετικά με την αποδοχή υποβολής της πρότασης του θέματος, παραθέτουμε τα εξής:

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ενόψει της 1^{ης} πρόσκλησης του προγράμματος ENI CBC MED 2014 επιθυμεί την υποβολή πρότασης στον τομέα του τουρισμού με στόχο την ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος, το άνοιγμα της αγοράς σε χώρες τους προγράμματος και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

A. Περιγραφή του Προγράμματος ENI CBC MED 2014 – 2020

Ο γενικός στόχος του ENI CBC MED 2014-2020 είναι η προώθηση της δίκαιης, ισότιμης και βιώσιμης οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής ανάπτυξης, η οποία μπορεί να προωθήσει τη διασυννοριακή ολοκλήρωση και να αξιοποιήσει τα εδάφη και τις αξίες των συμμετεχουσών χωρών. Το πρόγραμμα θα επιτύχει τον γενικό του στόχο μέσω δύο πρωταρχικών στόχων;

1. Προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης

2. Αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων στο περιβάλλον

Επιλέξιμη Περιοχές του Προγράμματος είναι από τις κάτωθι χώρες:

- Κύπρος, Αίγυπτος, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Ιορδανία, Λίβανος, Μάλτα, Παλαιστίνη, Πορτογαλία, Ισπανία.

Δικαιούχοι:

- Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Διεθνείς Οργανισμοί
- Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
- Επιμελητήρια
- Ερευνητές/Ερευνητικά Κέντρα/Οργανισμοί
- Ιδιωτικοί Φορείς
- Κεντρική Κυβέρνηση
- Κρατικοί Οργανισμοί και Κρατικές Επιχειρήσεις
- Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί
- Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί
- Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ)
- Νέοι

B. Τίτλος Έργου « Το έργο Sustainable Tourism Actions with Redeployment of Cultural Heritage Assets for New segments and niches»

Ακρωνύμιο : STAR CHANGE**Θεματικός Στόχος: A.1 Ανάπτυξη Επιχειρήσεων και ΜΜΕ (Business and SMEs development)****Προτεραιότητα: A.1.3, Ενθάρρυνση βιώσιμων πρωτοβουλιών και δράσεων του τουρισμού** (Encourage sustainable tourism initiatives and actions aimed at diversifying into new segments and niches).**Περιβάλλον του έργου**

Ο τουρισμός αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες των οικονομιών όλων των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Μεταξύ των κύριων προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο συγκεκριμένος κλάδος είναι το γεγονός του συνεχώς μειούμενου μεσογειακού μεριδίου της διεθνούς αγοράς, καθώς η ζήτηση μετατοπίζεται προς άλλες περιοχές και εναλλακτικά τουριστικά προϊόντα. Το συγκεκριμένο έργο σκοπεύει να αναδείξει την ανάγκη διαφοροποίησης του τουρισμού σε νέους τομείς, προκειμένου να συμβάλει στην επανέναρξη και επανατοποθέτηση της μέχρι σήμερα τουριστικής προσφοράς (πέρα από το παραδοσιακό «εποχιακό» προϊόν «ήλιος – θάλασσα») κάνοντάς την πιο ανταγωνιστική στην παγκόσμια τουριστική αγορά και μειώνοντας την έννοια της εποχικότητας, ώστε να διευκολυνθεί η αύξηση των τουριστικών ροών σε περιόδους μη αιχμής.

Υπό αυτή την έννοια, ο οικοτουρισμός και ο βιώσιμος τουρισμός μπορούν να αποτελέσουν το όχημα της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος. Προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να ενισχυθούν όλες οι πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη δημιουργία νέου και διαφοροποιημένου τουριστικού προϊόντος με βάση την αξιοποίηση μιας ποικιλίας τοπικών και μεσογειακών πολιτιστικών περιουσιακών στοιχείων, όπως η γαστρονομία συμπεριλαμβανομένης της τοπικής κουζίνας και γευσιγνωσίας κρασιού, η φύση και ο φυσικός πλούτος, τα τουριστικά προϊόντα με έμφαση στον τουρισμό περιπέτειας, στις προσβάσιμες μορφές τουρισμού, στα προϊόντα αθλητισμού και ευεξίας, στα προϊόντα αγροτουρισμού, στον πολιτισμό και στη δημιουργική βιομηχανία. Παράλληλα, η πολιτιστική κληρονομιά, ως πολύτιμος θησαυρός μπορεί αποτελεσματικά να υποστηρίξει το δημιουργικό και πολιτιστικό τουρισμό. Η προοπτική αξιοποίησης αυτών των στοιχείων ως ένα νέο τουριστικό προϊόν μπορεί να επιτευχθεί μόνον εφόσον η αποκατάστασή τους και αξιοποίησή τους πραγματοποιηθεί με βιώσιμο τρόπο (ιδίως μέσω συνεργασιών δημόσιου και ιδιωτικού τομέα). Η καινοτομία μπορεί να συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην ενίσχυση της αξιοποίησης των πόρων της πολιτιστικής κληρονομιάς προς το βιώσιμο τουρισμό.

Η διακρατική προσέγγιση περιλαμβάνει μεταφορά τεχνολογίας και βέλτιστων πρακτικών σε συνδυασμό με πιλοτικές δράσεις για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, τη δημιουργική βιομηχανία, την ερμηνεία με σύγχρονα μέσα και την ψηφιοποίηση που θα οδηγήσει στην ανθεκτικότητα του τουρισμού σε όλη την περιοχή του έργου.

Στόχος του έργου είναι η ανακατανομή της πολιτιστικής κληρονομιάς για την ανάπτυξη και προώθηση του καινοτόμου και βιώσιμου τουρισμού με έμφαση στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά και τη δημιουργική βιομηχανία με εργαλεία α) την κεφαλαιοποίηση βέλτιστων πρακτικών κάθε συμμετέχουσας χώρας, αλλά και άλλων περιοχών, β) την ανταλλαγή γνώσεων, γ) την ανάπτυξη πιλοτικών εφαρμογών και δ) τη βελτίωση ικανοτήτων προς μια ολοκληρωμένη και συντονισμένη στρατηγική για όλη την περιοχή του έργου.

Ενδεικτικές δράσεις:

- Θεματικά εργαστήρια (άυλη πολιτιστική κληρονομιά, Ψηφιοποίηση και Ερμηνεία με καινοτόμα εργαλεία, βιομηχανίες που μπορούν να αξιοποιηθούν ως πολιτιστικός και βιομηχανικός τουρισμός)
- Τεχνικές Επισκέψεις
- Ανταλλαγή προσωπικού κυρίως για μεταφορά της εμπειρίας από τις χώρες της ΕΕ προς τις τρίτες χώρες, μέσα από την ανάπτυξη ενός Προγράμματος βελτίωσης των ικανοτήτων

- Κοινές Πρωτοβουλίες και Στρατηγικές
- Συναντήσεις τοπικών φορέων με στόχο την ολοκληρωμένη και διακρατική στρατηγική
- Πιλοτικές Δράσεις, οι οποίες θα εξειδικευθούν από τους εταίρους μέχρι την υποβολή της πρότασης (π.χ. πρακτικές στο σχεδιασμό και στη λήψη αποφάσεων, εκπαίδευση σε ομάδες επιχειρηματιών και φορέων, καμπάνιες ευαισθητοποίησης, εκθέσεις, δράσεις κινητοποίησης ιδιωτικών εταιρειών, κλπ.)
- Δράσεις δημοσιότητας των ενεργειών σε φόρα και φορείς με διεθνή και ευρωπαϊκή αναγνώριση
- Τελικό συνέδριο

Αναμενόμενα **αποτελέσματα**:

- Ανάπτυξη κοινών στρατηγικών για όλους τους προορισμούς του έργου
- Πρόοδος στην εφαρμογή σύγχρονων και νέων πολιτικών
- Αναβάθμιση των πολιτιστικών αγαθών και των καινοτόμων εφαρμογών με συνέργειες στον τομέα της πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας
- Βελτίωση της ελκυστικότητας των λιγότερο γνωστών προορισμών, αξιοποιώντας την άυλη πολιτιστική κληρονομιά και τη δημιουργική βιομηχανία
- Αυξημένη διαφοροποίηση της τουριστικής προσφοράς μέσα από την προώθηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και της δημιουργικής βιομηχανίας σε περιόδους μη αιχμής

Εταιρικό Σχήμα

Το εταιρικό σχήμα είναι υπό διαμόρφωση. Μία από τις ιδιαιτερότητες του συγκεκριμένου προγράμματος είναι και η συμμετοχή τρίτων χωρών (Αίγυπτος, Ιορδανία, Λίβανος, Ισραήλ, Παλαιστίνη, Τυνησία), όπου και η επικοινωνία με τους εταίρους των χωρών αυτών είναι αρκετά δύσκολη. Το εταιρικό σχήμα θα αποτελείται από τρεις (3) εταίρους προερχόμενους από χώρες της ΕΕ και τρεις (3) εταίρους από τις τρίτες χώρες, ενώ θα υπάρχει και τεχνικός επιστημονικός σύμβουλος με εμπειρία σε συγκεκριμένα θέματα, όπου θα υποστηρίζει οριζόντια το σχήμα. Στην παρούσα φάση το εταιρικό σχήμα αποτελείται:

- Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (επικεφαλής εταίρος), Ελλάδα
- Οργανισμός Τουρισμού Πάφου, Κύπρος
- Εταίρος από Ιταλία (αναμονή επιβεβαίωσης)
- Akaba City, Ιορδανία
- City of Alexandria, Αίγυπτος
- Εταίρος από Λίβανο (αναμονή επιβεβαίωσης)
- Lever Σύμβουλοι Ανάπτυξης Α.Ε. (τεχνικός επιστημονικός εταίρος με οριζόντια δράση για όλο το σχήμα)

Προϋπολογισμός

Ο προϋπολογισμός του έργου θα διαμορφωθεί προς το κλείσιμο της πρότασης, μετά τη συγκεκριμενοποίηση του εταιρικού σχήματος και την ολοκλήρωση των πιλοτικών δράσεων. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου δε θα ξεπεράσει τα 1,8 εκ. Ευρώ. Ενδεικτικά η κατανομή έχει ως εξής:

- 250.000 Ευρώ για όλους τους τουριστικούς προορισμούς (5 φορείς που περιλαμβάνονται στο σχήμα)
- 400.000 Ευρώ για τον Επικεφαλής Εταίρο συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης για το διακρατικό συντονισμό και διαχείριση του έργου (περίπου 150.000 Ευρώ) που θα ανατεθεί κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας σε εξωτερικό σύμβουλο λόγω της ιδιαιτερότητας των εταίρων και των ειδικών απαιτήσεων του προγράμματος.
- 100.000 Ευρώ για την τεχνική και επιστημονική υποστήριξη των εταίρων του έργου σε οριζόντιο επίπεδο

Το 50% του προϋπολογισμού πρέπει να αφορά στον προϋπολογισμό των εταιρών από τις τρίτες χώρες, ή εφόσον δεν καλύπτεται αυτή η απαίτηση από τον προϋπολογισμό του κάθε εταιρού, θα πρέπει οι εταίροι που προέρχονται από χώρες της ΕΕ να πραγματοποιήσουν δαπάνες σε τρίτες χώρες.

Διάρκεια

Η διάρκεια του έργου θα είναι 24 μήνες.

Κατόπιν των ανωτέρω ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΣΤΕ

- 1. Έγκριση υποβολής της πρότασης με τίτλο « Sustainable Tourism Actions with Redeployment of Cultural Heritage Assets for New segments and niches» στην 1^η πρόσκληση του προγράμματος «Λεκάνη της Μεσογείου -ENI CBC MED 2014-2020».**

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μετά από διαλογική συζήτηση και έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 163 και 186 του Ν. 3852/2010.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΜΕ ΨΗΦΟΥΣ 23 ΥΠΕΡ 12 ΚΑΤΑ 3 ΛΕΥΚΑ 4 ΠΑΡΩΝ

Εγκρίνει την υποβολή της πρότασης με τίτλο « Sustainable Tourism Actions with Redeployment of Cultural Heritage Assets for New segments and niches» στην 1^η πρόσκληση του προγράμματος «Λεκάνη της Μεσογείου -ENI CBC MED 2014-2020».

Κατά της ανωτέρω απόφασης ψήφισαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. Καραλίδης Φώτιος, Γρανάς Αρχέλαος, Δαμιανίδης Παύλος, Τσαλδαρίδης Αναστάσιος, Γαλάνης Βασίλειος, Ζιμπίδης Γεώργιος, (διαφωνούν για την συμμετοχή ιδιωτικής εταιρείας στο εταιρικό σχήμα και θεωρούν ότι η πρόταση είναι ανώριμη και ανέτοιμη) Χατζηθεοδωρίδης Ηρακλής, Γκανιάτσου - Ελευθεριάδου Στυλιανή (η πρόταση δεν έχει στόχο στην ανάπτυξη της Περιφέρειας), Τρέλλης Χρήστος (δεν συμφωνεί στην συμμετοχή ιδιωτικών εταιρειών), Τραιφόρος Βασίλειος, Γεροστεργίου Αικατερίνη, Μουμίν Οντέρ (ζήτησαν το θέμα να αποσυρθεί γιατί θεωρούν την πρόταση ατελή).

Λευκό δήλωσαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. Τουρτούρης Σπυρίδων, Λασκαρίδης Παντελής, Μαλτέζος Μενέλαος, Θεωρούν ότι η Περιφέρεια ως επικεφαλής εταιρός πρέπει να υλοποιήσει τη πρόταση και όχι ιδιώτης εταιρός.

Παρών δήλωσαν ο Αντιπρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου κ. Καβαρατζής Σταύρος, ο Γραμματέας του Περιφερειακού Συμβουλίου Μεχμέτ Ούστα Χουσεΐν, οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. Κιτσόπουλος Χρήστος, Ναθαναηλίδης Αναστάσιος.

Αποχώρησαν από την συνεδρίαση οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. Κοτζά Μουμίν Ριτβάν, Βουδούρης Ευάγγελος.

Η παρούσα απόφαση έλαβε α/α 188 /2017

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ**

Μποταΐτης Σωτήριος

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ**

Μεχμέτ Ουστα Χουσεΐν